

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-7/14-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Mateřská škola Hartmanice, okres Svitavy
Sídlo	Hartmanice 109, 569 92 Bystré u Poličky
E-mail právnické osoby	ms.hartmanice@seznam.cz
IČO	71 008 641
Identifikátor	600 099 946
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Martinou Moravcovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	Obec Hartmanice
Místo inspekční činnosti	Hartmanice 109, 569 92 Bystré u Poličky
Termín inspekční činnosti	6. a 8. leden 2014

Inspekční činnost v Mateřské škole Hartmanice, okres Svitavy (dále škola) byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

- Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV) a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV) vykonané podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Škola vykonává činnost mateřské školy s celodenním provozem (6:45 - 15:30 h) a školní jídelny, která zajišťuje stravování dětem a zaměstnancům školy. Škola je jednotřídní s kapacitou 20 dětí. Úplata za předškolní vzdělávání je stanovena ve výši 160 Kč měsíčně.

Počet přijatých dětí se postupně zvyšuje, v současné době je škola zcela naplněna. Hojně je využívána i rodiči z okolních měst a obcí, především z Poličky, Pomezí, Bystrého a Nyklovic. K začátku školního roku bylo přijato 20 dětí, čtyři z nich v posledním roce před vstupem do základní školy, devět mladších tří let. Školu navštěvují dvě děti se speciálními vzdělávacími potřebami (jedno se zdravotním postižením, druhé zdravotně znevýhodněné).

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacího programu

Vzdělávací nabídka školy byla pro letošní školní rok nově obohacena o logopedickou prevenci, výuku anglického jazyka a hudebně pohybové činnosti pod vedením externích lektorů. V rámci podpory zdraví ji doplňuje předplavecký výcvik. Informace o způsobu přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání jsou zveřejňovány ve spolupráci se zřizovatelem prostřednictvím webových stránek a informačních míst ve škole i v obci.

Předškolní vzdělávání probíhá podle ŠVP PV *Rok v mateřské škole*, který prošel po nástupu nové ředitelky školy do funkce drobnými úpravami a aktualizací neplatných údajů. Jeho zpracování odpovídá požadavkům RVP PV, v průběhu inspekční činnosti byla doplněna část informací v psychosociálních podmínkách a v obecné rovině byla nastavena pravidla pro přípravu a realizaci vzdělávací nabídky. Změnily se však koncepční záměry školy a její filozofie (např. využití prvků *Montessori pedagogiky*), což není ve stávajícím ŠVP PV zohledněno. Také uspořádání vzdělávacího obsahu zůstává beze změny, přestože zcela nevyhovuje potřebám současného pedagogického sboru. Způsob zpracování vzdělávací nabídky je předmětem diskuse učitelek, přesto nesměruje zcela systematicky ke všem klíčovým kompetencím, chybí provázanost dílčích cílů, činností a očekávaných výstupů.

Ředitelka školy byla do funkce jmenována od 1. srpna 2013 na základě konkurzního řízení. Požadavky pro její výkon z hlediska zákona o pedagogických pracovnících splňuje, ale chybí jí odbornost pro předškolní věk. V současné době navštěvuje funkční studium. Pedagogickou praxi získala v základním vzdělávání, v mateřské škole je začínající. Po nástupu do vedoucí pozice vydala vnitřní normy s vymezením kompetencí jednotlivých pracovníků a zaměřila svou pozornost na zajištění chodu školy. Postupně se seznamuje s problematikou řízení a specifiky předškolního vzdělávání. Konkrétní analýza stávajícího stavu a jasná představa v některých oblastech (např. v nastavení logopedické péče, věcných podmínkách či životosprávě) jí napomáhá k realizaci pozitivních změn. V průběhu inspekční činnosti byly v povinné dokumentaci zjištěny dílčí nedostatky, které odstranila. Upravila některé informace ve školním řádu (např. povinnosti dětí), v oblasti zdravotní způsobilosti a očkování dětí upřesnila podmínky jejich přijímání k předškolnímu vzdělávání a doplnila část údajů ve školní matrice. Rozpis přímé pedagogické činnosti uvedla do souladu s aktuální výší úvazku učitelky a v součinnosti se zřizovatelem požádala o změnu údaje o ředitelce školy v rejstříku škol a školských zařízení.

Pedagogický sbor se v letošním školním roce zcela obměnil. Kromě ředitelky školy vzdělávací proces zabezpečuje učitelka s pedagogickým vzděláním, ale taktéž jí chybí odbornost pro předškolní věk i praxe v mateřské škole. Její úvazek je vzhledem k počtu dětí krácen, jeho navýšení (0,90) od 1. ledna přispělo k účinnějšímu zajištění bezpečnosti dětí při pobytu venku překrýváním pedagogických pracovníků. Strategie odborného růstu pedagogů v letošním školním roce zohledňuje prohloubení manažerských dovedností ředitelky školy, učitelka navštěvuje kurz *Montessori pedagogiky*. Vzdělávání k získání znalosti RVP PV a jeho naplňování ve vzdělávacím procesu dosud chybí. Jednání

pedagogické rady jsou využívána k odborné diskusi i řešení organizačních záležitostí. Přesto se ve vzdělávacím procesu odráží nižší znalost problematiky předškolního vzdělávání i chybějící zkušenosti s touto věkovou skupinou.

Materiální podmínky jsou na dobré úrovni a stále se zlepšují, ředitelka školy má v této oblasti konkrétní cíle. Prostředí školy je čisté, vyzdobené výrobky dětí. Třída je členěna do několika místností, které vytvářejí příznivé podmínky pro hru, vzdělávací činnosti i diferenciaci odpoledního odpočinku. V jedné z nich byla v uplynulém období zrekonstruována podlaha a došlo k výrazné změně v jejím uspořádání. Vybavení hračkami, didaktickými pomůckami, knihami a encyklopediemi je dobré, ne vždy je však vhodně situované a dětem v plné šíři dostupné. Omezen je např. výběr výtvarného materiálu a příležitostí k rozvoji přírodovědné gramotnosti (přímé pozorování, pokusy). Podpora zdravého životního stylu se odráží v nově nastaveném způsobu nabídky a složení dopoledních svačin i pitného režimu. K rozvoji fyzické zdatnosti dětí napomáhá využití okolního prostředí školy. Velmi málo možností ale mají ke spontánním pohybovým aktivitám ve třídě, také zdravotně preventivní cvičení není do denního programu pravidelně zařazováno. Dlouhodobě chybí i sportovní vybavení na školní zahradě. Účinným způsobem je zajištěna bezpečnost dětí, v uplynulém období nedošlo k žádným úrazům. Péče o jejich zdraví je zřejmá ze zápisů v třídní knize, děti jsou přiměřenou formou seznamovány s možným nebezpečím.

Škola má pro naplňování ŠVP PV přiměřené materiální zajištění, dětem však chybí dostatek příležitostí k rozvoji pohybových dovedností. Řízení školy je pod vedením nové ředitelky systematické, podporuje uskutečňování koncepčních záměrů. Personální podmínky nejsou zcela příznivé. Přes probíhající pedagogickou diskusi se jen částečná orientace v problematice předškolního vzdělávání odráží ve vzdělávacím procesu.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

Vzdělávání probíhalo v příjemné atmosféře, převažoval vstřícný a podporující pedagogický styl. Kladné přijetí u dětí navozovalo pocit bezpečí, ocenění jim poskytovalo pozitivní zpětnou vazbu. Často se ale jednalo o paušální pochvalu bez vedení k sebehodnocení. Připravená vzdělávací nabídka korespondovala s probíraným tématem, byla však méně široká a různorodá. Dostatek příležitostí dětem přinášela prostřednictvím výtvarných činností k rozvoji jemné motoriky a pracovních návyků, avšak bez podpory tvořivosti a fantazie. Především starší děti měly méně možností k uplatňování logických postupů, samostatnému řešení problémů a rozvoji intelektových schopností. Chybějící diferenciaci některých činností také vedla k nepřiměřeným nárokům na mladší děti, ne vždy byly uplatněny vhodné metodické postupy.

Organizace vzdělávání umožňovala rozvinutí i opakování herních aktivit, děti měly dostatek příležitostí k samostatným řečovým projevům i ke spolupráci. Hry si volily podle svých zájmů, samostatně je organizovaly. V průběhu vzdělávání byly využity individuální, skupinové i frontální formy, rozdílná byla míra jejich provázanosti. Ve většině situací byla respektována svobodná volba dětí. Řízené činnosti však provázal jen minimální důraz na motivační složku, což se projevilo nižší aktivní spoluúčastí dětí a ovlivnilo míru jejich zaujetí.

Výsledky diagnostických aktivit se do přípravy a realizace vzdělávací nabídky promítají u dítěte se zdravotním postižením, jehož potřeby jsou zohledněny ve vzdělávacím plánu. Rozvoj individuálních dispozic ostatních dětí ale probíhá spíše nahodile a bez konkrétního zacílení. V rámci podpory komunikačních dovedností dětí škola navázala spolupráci

s logopedickou asistentkou, která zjišťuje úroveň řeči a pravidelně se podle svých možností věnuje dětem s lehčími vadami výslovnosti. V závažnějších případech jim doporučuje návštěvu odborníků. Zařazování logopedické prevence (gymnastiky mluvidel, artikulačních cvičení atd.) do vzdělávací nabídky ale není zřejmé, což potvrzují zápisy v třídní knize.

Škole se daří vytvářet příznivé prostředí pro spontánní sociální učení prostřednictvím herních aktivit. Dosud jen minimálně využívá vzdělávací nabídky jako prostředku k přirozenému rozvoji dítěte včetně jejího individuální zacílení. Přínosem pro rozvoj komunikačních dovedností dětí je funkční spolupráce s logopedickou asistentkou.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacímu programu

Vzdělávací proces přispívá k rozvoji osobnosti dětí i získávání základů funkčních gramotností méně vyváženě. Výsledky zjištěné inspekční činností se převážně shodují s hodnocením ředitelky, které provedla za dobu svého působení ve škole. Dobrých výsledků nejstarší děti dosahují v oblasti předmatematických dovedností, orientují se v ploše, prostoru, znají barvy, mají představu o čísle. Přestože škola věnuje pozornost grafomotorickým dovednostem dětí, správné držení psacího náčiní má dosud zafixováno jen část z nich. Většina si ale dokáže samostatně podepsat či jiným způsobem označit své práce. O přírodním prostředí mají dobré znalosti, jsou však méně aktivní v získávání nových informací z knih a encyklopedií, chybí jim přirozená zvědavost a zájem o učení. Mezi sebou i s dospělými komunikují bez zábran, k vyjádření svých názorů uplatňují přiměřenou slovní zásobu. Méně dobrá je úroveň jejich řečových dovedností.

Starší děti jsou samostatné v sebeobsluze, zvládají běžné pracovní úkony a zacházení s předměty denní potřeby. Mají povědomí významu péče o zdraví, jsou vedeny k průběžnému doplňování tekutin, ale tento návyk dosud nemají upevněn. Při stolování se jim plně nedaří respektovat základní společenská pravidla, udržovat čistotu, používat příbor, požádat či poděkovat. K dospělým i ostatním dětem jsou přátelské, méně mají dosud upevněny dovednosti směřující ke vzájemné ohleduplnosti a partnerské spolupráci či k přijímání odpovědnosti za svá rozhodnutí (např. ve výběru činností, úklidu hraček).

Partnerské vztahy se zákonnými zástupci dětí jsou pro školu prioritou, uskutečněné společné aktivity (zahajovací schůzka, výlet, vánoční setkání) od začátku školního roku přispěly ke vzájemnému poznání i aktivnějšímu zapojení rodičů do jejího života. Se svým zřizovatelem škola účinně spolupracuje v rámci zajištění bezproblémového chodu i postupného zkvalitňování podmínek pro předškolní vzdělávání. Ředitelka školy má také představu o navázání hlubších kontaktů s místními organizacemi a základní školou v Bystrém.

Přestože škola dosud nemá nastaven komplexní evaluační systém, ředitelce se daří ve většině oblastí objektivně zhodnotit výsledky vzdělávání. Děti mají všeobecné poznatky o světě lidí, kultury a techniky, vzdělávací proces ale méně rovnoměrně směřuje ke všem klíčovým kompetencím.

Závěry

a) Pozitivní inspekční zjištění:

- funkční spolupráce se zřizovatelem, která napomáhá zajištění bezproblémového chodu, materiálnímu rozvoji i zpestření vzdělávací nabídky školy,

- aktivní přístup ředitelky školy podněcující zaměstnance i rodiče k zapojení do připravovaných činností,
 - přijetí dílčích podpůrných opatření k rozvoji komunikačních dovedností dětí.
- b) Odstraněné nedostatky:
- ŠVP PV byl v průběhu inspekční činnosti dopracován, koresponduje s cíli a zásadami školského zákona a je v souladu s RVP PV,
 - doplněn byl školní řád a školní matrika, nyní obsahují všechny požadované údaje, upřesněny byly také podmínky přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání,
 - v součinnosti se zřizovatelem byla podána žádost o změnu údaje o ředitelce školy v rejstříku škol a školských zařízení.
- c) Slabé stránky školy:
- nižší znalost problematiky předškolního vzdělávání včetně principů a zásad RVP PV plynoucí mj. z chybějící odbornosti a praxe pedagogických pracovníků.
- d) Návrhy na zlepšení stavu školy:
- přizpůsobit ŠVP PV současným koncepčním záměrům a filozofii školy (nejlépe v období přípravy nového školního roku),
 - nastavit hodnotící procesy ke všem podmínkám, průběhu i výsledkům vzdělávání,
 - aplikovat účinné pedagogické přístupy vedoucí k integrovanému způsobu výuky a důsledné individualizaci vzdělávání, podporovat aktivní přístup dětí ke vzdělávání,
 - realizovat skupinové formy logopedické prevence a zaměřit pozornost na dosažení lepší úrovně sociálních dovedností dětí,
 - do denního programu pravidelně zařazovat zdravotně preventivní pohybové aktivity, rozšířit možnosti přirozeného pohybového vyžití dětí,
 - ve výše uvedených oblastech prohlubovat potřebné profesní předpoklady pedagogů cíleným dalším vzděláváním a doplněním chybějící odbornosti.
- e) Od minulého inspekčního hodnocení došlo ke kompletní obměně pedagogického sboru. Přístup současné ředitelky školy k řízení napomáhá k realizaci postupných pozitivních změn. Méně zřejmý je posun v kvalitě vzdělávacího procesu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina mateřské školy s účinností od 1. ledna 2003
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje o zápisu změny v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. ledna 2005, čj. KrÚ 18663/2004 OŠMS
3. Jmenování do funkce ředitelky mateřské školy s účinností od 1. srpna 2013
4. Školní matrika - školní rok 2013/2014
5. Rozhodnutí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání - školní rok 2013/2014
6. Hodnocení individuálních výsledků vzdělávání (diagnostické záznamy, portfolia dětí) - školní rok 2013/2014

7. Dokumentace dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami (doporučení k integraci, individuální vzdělávací plán) - školní rok 2013/2014
8. Třídní kniha - školní rok 2012/2013 a 2013/2014
9. Přehled docházky - školní rok 2012/2013 a 2013/2014
10. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *Rok v mateřské škole*, čj. 4/13, platný od 1. ledna 2010 s poslední aktualizací k 10. lednu 2014
11. Školní řád s účinností od 1. září 2013 s poslední aktualizací k 10. lednu 2014
12. Organizační řád s platností od 1. září 2013
13. Povinnosti zaměstnanců z hlediska bezpečnosti dětí (včetně osnovy poučení) ze dne 31. srpna 2013
14. Knihy úrazů vedené od 1. dubna 2010 a 1. září 2013
15. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků
16. Plán dalšího vzdělávání - školní rok 2013/2014
17. Rozpis přímé pedagogické činnosti - školní rok 2013/2014
18. Záznamy jednání z pedagogické rady - školní rok 2013/2014
19. Hodnotící dokumentace školy - školní rok 2012/2013 a 2013/2014

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Ivana Bečková, školní inspektorka

Mgr. Ivana Bečková v. r.

Bc. Veronika Dyntarová, odborník pro předškolní vzdělávání

Bc. Veronika Dyntarová v. r.

Ve Svitavách dne 17. ledna 2014

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Martina Moravcová, ředitelka školy

Mgr. Martina Moravcová v. r.

V Hartmanicích dne 23. ledna 2014

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.